

Niet alleen vliegen, ook je autoreis zal meer kosten door Iran-conflict: wij rekenen uit wat je meer dreigt te betalen

Door het conflict in het Midden-Oosten schoot de olieprijs de voorbije dagen de hoogte in. En dat kan ook gevolgen hebben voor onze auto- en vliegreizen deze zomer. Hoe snel zullen de prijzen stijgen? En wat kan je doen om eraan te ontsnappen? Energie-professor Thijs Van de Graaf (UGent) en luchtvaarteconoom Wouter Dewulf (UAntwerpen) vertellen of en hoeveel jij meer dreigt te betalen: "Alleen als je naar hier gaat, wacht je best met boeken."

Voor het transport van olie is de Straat van Hormuz een belangrijke corridor. Een vijfde van alle olie wereldwijd wordt daarlangs getransporteerd. Maar met het conflict in het Midden-Oosten zijn heel wat van die transporten opgeschort.

Het gevolg: de prijs van een vat olie steeg maandag van 72 naar 80 dollar, het hoogste niveau sinds begin dit jaar. In totaal steeg de prijs sinds Nieuwjaar al met een derde. Begin dit jaar kostte een vat nog 60 dollar, terwijl dat nu al 82 dollar is.

Hoe die prijs verder zal evolueren, is nog even afwachten. "Alles hangt af van wat er gebeurt in het Midden-Oosten", zegt Thijs Van de Graaf, professor internationale energiepolitiek aan de Universiteit Gent. "Vorig jaar, in juni, was er ook een oorlog tussen de VS en Israël en Iran. Die heeft toen twaalf dagen geduurd. De olieprijzen veerden toen kort op, maar daalden nadien weer."

"Nu zitten we duidelijk in een andere situatie. Het conflict zou wel eens weken of maanden kunnen duren. Als dat zo is, zal de prijsstijging van olie waarschijnlijk aanhouden en kan die zelfs nog grotere proporties aannemen. Het is op dit moment ook niet duidelijk hoeveel olie er nog kan worden geëxporteerd, nu het tankerverkeer in de Straat van Hormuz volledig stilligt."

Dat de olieprijs stijgt, heeft ook een impact op brandstofkosten. Wie deze zomer op reis gaat, zal dat waarschijnlijk in de portemonnee voelen, of dat nu met de auto of met het vliegtuig is.

De prijs van diesel en benzine loopt niet helemaal gelijk met de olieprijs, aangezien er ook nog andere kosten in verweven zitten, zoals taksen en accijnzen. "In België is er bovendien het systeem van maximumprijzen", legt brandstoffenexpert Johan Mattart uit.

Toch komt de eerste verrekening van de olieprijzen aan de pomp er donderdag aan. [Een liter diesel kost vanaf morgen maar liefst 14,4 cent meer dan vandaag \(https://www.hln.be/economie/diesel-fors-duurder-aan-de-pomp-ook-prijs-stookolie-stijgt-kan-zijn-dat-prijzen-hoog-niveau-aanhouden~a89de7469/?slug_rd=1\)](https://www.hln.be/economie/diesel-fors-duurder-aan-de-pomp-ook-prijs-stookolie-stijgt-kan-zijn-dat-prijzen-hoog-niveau-aanhouden~a89de7469/?slug_rd=1), het hoogste niveau sinds november 2023.

We berekenden het verschil in brandstofprijs tussen begin januari en nu.

- **Benzine** kostte toen 1,584 euro per liter. Die prijs liep intussen al op tot 1,634 euro per liter. Voor een rit van Antwerpen naar Marseille verbruik je met een gezinswagen gemiddeld 6,5 liter per 100 kilometer. Voor de rit van zo'n 1.075 kilometer, komt dat neer op ongeveer 70 liter benzine. Heen en terug komt dat neer op 140 liter. In januari betaalde je daarvoor nog 221,76 euro, terwijl dat ondertussen al is opgelopen tot **228,76 euro**.

- **Diesel** kostte in januari 1,678 euro per liter en vanaf morgen loopt dat op tot 1,923 euro per liter. Met een dieselwagen

verbruik je gemiddeld zo'n 120 liter voor dezelfde rit. In januari kwam dat voor de rit naar het zuiden dus neer op zo'n 201,36 euro, terwijl dat op dit moment al **230,76 euro** is.

Het verschil valt dus al bij al nog mee, maar weet wel dat de prijzen hoogstwaarschijnlijk nog zullen oplopen van zodra de impact van het conflict in de prijzen wordt verrekend. Je houdt dus best rekening met extra brandstofkosten deze zomer.

De stijging van de olieprijs zal ook effect hebben op de prijs van vliegtickets. "Brandstof is goed voor ongeveer een derde van de prijs van een vlucht. Bij lagekostenmaatschappijen is dat zelfs 40 procent. Als de prijs van een olievat dus stijgt, heeft dat een een-op-eeneffect op de prijs van de kerosine, dat een vliegtuig nodig heeft om te kunnen vliegen. Dat zal dus ook impact hebben op de prijs van een vliegtuigticket", legt luchtvaarteconoom Wouter Dewulf (Universiteit Antwerpen) uit.

"Als een ticket 100 euro kost, dan is 33,4 euro daarvan voor brandstof. Als de olieprijs verdubbelt, dan stijgt dat deeltje voor de brandstof naar 66,8 euro. In totaal stijgt de prijs van het ticket dan van 100 euro naar 133,4 euro, een stijging met zo'n 30 procent dus."

Een verdubbeling van de prijzen lijkt de econoom wel onwaarschijnlijk. We zullen de prijsstijging ook zeker niet meteen voelen. "Luchtvaartmaatschappijen leggen hun prijzen voor brandstof altijd op voorhand vast voor een bepaalde termijn. De impact vandaag is dus miniem is. Als het conflict van korte duur is, zullen we er weinig van merken. Maar als het blijft duren, dan kunnen luchtvaartmaatschappijen binnenkort de prijzen niet meer vastleggen aan de prijs van een tijdje geleden. Dan zullen we dat dus zeker merken aan de prijzen", aldus Dewulf.

Of het dan slim is om nu snel je vliegtickets voor de zomervakantie al te boeken? "Dat is moeilijk te voorspellen, maar in het verleden is wachten niet altijd slim gebleken. Ticketprijzen stijgen ook naarmate je dichterbij de vertrekdatum komt", aldus Dewulf.

De prijs van vliegtuigtickets is trouwens niet alleen op kosten gebaseerd, maar ook op vraag en aanbod. "Als de vraag naar Europese tickets straks stijgt omdat niemand meer naar Azië of het Midden-Oosten wil, dan zal dat ook een effect hebben op de prijzen. Boek je nu al een vliegticket rechtstreeks bij de luchtvaartmaatschappij, dan ben je zeker van je prijs. Die kunnen ze immers niet meer aanpassen, ook al stijgt de kost voor kerosine. Wacht dus niet te lang met boeken."

Als je naar Azië wilt gaan, kan je goedkope ticketprijzen wel vergeten. "Er zijn honderdduizenden mensen die nu gestrand zijn in het Midden-Oosten en in Azië, omdat het luchtruim gesloten is. Er is dus heel veel vraag, maar geen capaciteit, waardoor de prijzen de pan uit swingen. Als binnenkort het luchtruim weer opengaat, maar niemand nog die richting uit wil, kan het ook zijn dat de prijzen opnieuw dalen en misschien zelfs goedkoper worden dan nu. Als je dus die richting uitgaat, wacht je best nog even af."

Tijdens de energiecrisis in 2022 gebeurde het dat [TUI-klanten tot wel 320 euro moesten bijbetalen voor hun pakketreis door hogere brandstofkosten](https://www.hln.be/home/toeristen-die-bij-tui-pakketreis-voor-de-zomer-boekten-krijgen-mogelijk-te-maken-met-historisch-hoge-brandstoftoeslagen~a97804cb/) (<https://www.hln.be/home/toeristen-die-bij-tui-pakketreis-voor-de-zomer-boekten-krijgen-mogelijk-te-maken-met-historisch-hoge-brandstoftoeslagen~a97804cb/>), maar dat is nu nog niet aan de orde.

"De prijzen voor de komende zomer werden vorig jaar in september en oktober al opgemaakt op basis van de brandstofprijs van toen", legt Piet Demeyere, woordvoerder van TUI uit. "Normaal gezien ligt de prijs van jouw reis vast en verandert daar niets meer aan. Alleen in hoogst uitzonderlijke situaties, als de prijs echt nog extreem stijgt, dan kan het zijn dat je reis duurder wordt. Maar dat is dus echt nog niet van toepassing."

 De 5 nieuwsverhalen van de dag, om mee te zijn en mee te praten. Beluister HLN Vandaag iedere werkdag vanaf 7 uur 's morgens

Jasmine Heyvaert

